

ОТЧЕТ

за

дейността на ГД ИДТН през първото полугодие на 2011 год.

Постигнатите резултати в следствие осъществените от служителите на Главна дирекция “Инспекция за държавен технически надзор” (ГД ИДТН) дейности през първото полугодие на 2011 г. са:

1. Технически прегледи и проверки.

- Извършени периодични технически прегледи на 7291 бр. и 1683,204 км съоръжения с повишена опасност (СПО), както следва:

- ◇ парни и водогрейни котли – 245 бр.,

- ◇ съдове, работещи под налягане – 977 бр.,

- ◇ тръбопроводи за водна пара или гореща вода – 115 бр.,

- ◇ газови съоръжения и инсталации за природен газ – 1455 бр. и 1611,509 км,

- ◇ газови съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове – 722 бр.,

- ◇ повдигателни съоръжения – 1813 бр.,

- ◇ асансьори – 1962 бр.,

- ◇ въжени линии – 65,695 км.

- Извършени 492 първоначални и 267 извънредни технически прегледа на СПО.

- Заверени 279 технически документации за СПО по чл. 35 от ЗТИП.

- Проверени 1266 обекта, в които се експлоатират СПО.

- Участие в 75 проверки по чл. 157а, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) на операторите на предприятия и съоръжения с нисък/висок рисков потенциал.

- Участие в 145 държавни приемателни комисии на строежи, в които ще функционират СПО.

- Извършени са проверки по 25 сигнали и жалби.

- Осъществени са общо 3219 непланирани мероприятия, свързани със съоръжения с повишена опасност (съвместни проверки, комисии, съвещания и др.).

Видно от посочените по-горе цифри, отразяващи реално изпълнените за шестмесечието задачи, при някои видове съоръжения се забелязва изоставане на планираното. При асансьорите, то се дължи на влязлото в сила от 02.04.2011 г. изменение на Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори, съгласно което срокът на периодичните прегледи на асансьори е фиксиран на 36 месеца, а преди това се извършваше на не по-малко от веднъж на 36 месеца. Поради тази причина значителен брой от планираните прегледи на асансьори за 2011 г. няма да бъдат осъществени. При газовите и повдигателните съоръжения, чиито брой като планирани прегледи също не е никак малък, забавянето в изпълнението се дължи

на неравномерната натовареност на служителите по отдели – в отдели, където има значителен брой регистрирани такива съоръжения, служителите, натоварени с осъществяването на технически надзор на съоръженията са недостатъчно, поради което се получава голямо натоварване на служител, което съчетано с редицата извънпланови мероприятия, в които трябва да участват, води неминуемо до изоставане в реализирането на планираните мероприятия. Освен това, поради различни (независещи от служителите на ГД ИДТН) причини се отлагат периодични прегледи, като същите се налага да бъдат съответно препланирани за следващ период, което от своя страна оказва влияние върху изпълнението на задачите, планирани за този период. Също така, отчитаме и недобра организация (по отношение на планиране и изпълнение) на работа в някои отдели на ГД ИДТН, което оказва съществено влияние върху изпълнението на поставените задачи.

2. Тематични и извънпланови проверки.

2.1. Тематични проверки

2.1.1. Проверка на подземни паркинги и гаражи

През м. януари 2011 г. регионалните отдели на главната дирекция извършиха проверка на територията на цялата страна на подземни паркинги и гаражи за установяване спазването на изискванията на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въгледородни газове по отношение на допускане на автомобили с монтирани автомобилни газови уредби за втечнен въгледороден газ пропан-бутан в тях.

При проверката са обхванати 180 обекта на територията на цялата страна. От тях само 11 са отговаряли на всички изисквания на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въгледородни газове за да бъдат допускани автомобили с монтирани автомобилни газови уредби за втечнен въгледороден газ пропан-бутан в тях. На входа на 98 от проверените подземни паркинги и гаражи не е имало поставена забрана за влизане в тях на автомобили с газови уредби, тъй като същите не са оборудвани с изискващите се от чл. 98, ал. 3 от Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въгледородни газове вентилация най-малко с трикратен въздухообмен за 1 h, автоматично задействаща се аварийна вентилация във взривозащитено изпълнение и газсигнализатори и не е допустимо пребиваването в тях на такива автомобили. В 34 подземни паркинги и гаражи, които не са отговаряли на посочените условия е установено пребиваването в тях на автомобили с газови уредби, което представлява нарушение на чл. 155, ал. 2 от Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въгледородни газове, разпоредбата на който забранява ползвателите на автомобили с монтирани газови уредби и собствениците на гаражи да допускат паркиране на такива автомобили в гаражи, които не отговарят на посочените по-горе изисквания на наредбата – за констатираните нарушения са съставени 32 акта за установяване на административно нарушение на собствениците на подземните паркинги и гаражи. В 11 от тези 34 подземни паркинги и гаражи е имало забрана на входа им за влизане в тях на автомобили с монтирани газови уредби, но ползвателите на автомобилите с газови уредби не са се съобразили с нея. Собствениците на подземните паркинги и гаражи от своя страна не са предприели

никакви мерки по предотвратяване пребиваването на тези автомобили в стопанисваните от тях паркинги и гаражи.

Констатирано е, че някои от собствениците на подземните паркинги и гаражи са въвели контролиран достъп до стопанисваните от тях обекти, като са назначили персонал, който да проверява автомобилите на влизане в обекта за наличие на монтирана газова уредба или са въвели автоматизиран контрол чрез магнитни карти, които се предоставят само на ползватели на автомобили, които нямат монтирани газови уредби.

2.1.2. Проверка на машини и съоръжения в шивашки и млекопреработващи предприятия.

През м. май и юни 2011 г. в изпълнение на Плана за действие на ДАМТН регионалните отдели на ГД ИДТН извършиха проверка на територията на цялата страна на шивашки и млекопреработващи предприятия за установяване спазването на изискванията за безопасна експлоатация на наредбите по чл. 31 от ЗТИП по отношение на съоръженията с повишена опасност, експлоатирани в тях. Проверени са общо 322 обекта, от които 206 шивашки и 116 млекопреработващи предприятия. При проверката са обхванати 442 съоръжения с повишена опасност. Най-често констатираните нарушения на наредбите по чл. 31 от ЗТИП се състоят в експлоатация на съоръжения, които не са регистрирани пред орган за технически надзор или на които не им е извършен периодичен технически преглед. За констатираните при проверките нарушения на нормативноустановените изисквания са съставени 86 акта и са изпратени 42 покани за съставяне и предявяване на актове за установяване на административни нарушения. Издадени са заповеди за спиране от експлоатация на 78 съоръжения с повишена опасност и са направени 24 предписания.

2.2. Извънпланови проверки

2.2.1. Проверка на котелни помещения в общински обекти.

➤ По искане на областния управител на Област Велико Търново от служители на РО ИДТН – Велико Търново са извършени проверки за спазване на нормативноустановените изисквания за безопасна експлоатация в наредбите по чл. 31 от ЗТИП в 19 общински обекта – 8 училища, 7 детски градини, 3 детски ясли и една болница. Не са констатирани съществени нарушения на нормативните изисквания.

➤ В Област Монтана по искане на ОД на МВР – гр. Монтана е осъществена съвместна проверка със служители на РО ИДТН – Враца на автомобили с монтирани автомобилни газови уредби за спазване на изискванията за безопасна експлоатация в Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове и Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ. За констатираните нарушения на водачите са съставени актове за установяване на административни нарушения.

➤ От служители на РО ИДТН – Благоевград са извършени проверки в 40 оранжерии на територията на общини Петрич и Сандански за спазване изискванията за безопасна експлоатация на експлоатираните в тях водогрейни котли. Констатирани са нарушения, изразяващи се в: експлоатиране на нерегистрирани пред орган за

технически надзор котли; обслужване на котли от персонал, непритежаващ необходимата за това правоспособност; експлоатиране на котли, които са самоделно направени или преустроени; експлоатиране на котли с метрологично непроверени средства за измерване и неизвършени проверки на обезопасяващите котлите предпазни клапани. За всички констатирани нарушения на нарушителите са съставени актове за административни нарушения и са издадени заповеди за спиране от експлоатация на неотговарящите на нормите за безопасна експлоатация котли.

Извършени са проверки съвместно със служителите на РУ ПБС – гр. Благоевград в 135 обекта, в които се експлоатират газови съоръжения и инсталации за втечен въгледороден газ пропан-бутан, за установяване изпълнението на принудителни административни мерки, издадени при предходни проверки. В резултат на проверката са издадени 43 заповеди за спиране от експлоатация на газови съоръжения и 12 предписания.

В общини Кюстендил и Петрич са извършени проверки на 15 сградни газови инсталации, захранвани с газ от транспортируеми съоръжения под налягане (батерии от бутилки). Установено е, че част от батериите са с неудоверено съответствие със съществените изисквания на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на транспортируеми съоръжения под налягане. На всички от проверените обекти батериите не са били защитени от попадане на мълнии и от достъп до тях на неоторизирани лица. Част от сградните инсталации не са били регистрирани пред орган за технически надзор. За всички газови инсталации са издадени заповеди за спирането им от експлоатация.

Извършени са проверки и на 92 асансьора в апартаментни комплекси в общини Банско и Разлог. Установено е, че не се спазва срока за извършване на периодичните технически прегледи от лицензираните лица, които са ги регистрирали. Констатирани са и случаи на експлоатиране на асансьори без да е сключен договор за поддържането им с лице, вписано в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП, както и на асансьори в хотелски комплекси, на които технически надзор осъществяват лицензираните лица. За допуснатите нарушения на нормативната уредба на нарушителите са наложени административно-наказателни мярки.

Във връзка с констатирани нарушения при монтаж на газопроводи от газоразпределителната мрежа в гр. Благоевград са осъществени и три проверки по време на монтаж на газопроводи – не са констатирани нарушения на нормативните изисквания.

Извършени са 73 проверки в котелни централи в хотели в гр. Благоевград, Сандански, Разлог и Банско за спазване на нормативноустановените изисквания по отношение на регистрирането на котлите пред орган за технически надзор и осигуряване на обслужването им от персонал, притежаващ необходимата правоспособност, както и 10 котелни централи в учебни заведения на територията на община Гърмен. За констатираните нарушения са наложени съответните административнонаказателни мярки.

Проверени са и 5 пресприятия от обувната промишленост на територията на община Сатовча. Констатирана е експлоатацията на котли и съдове, работещи под налягане, без същите да са регистрирани пред орган за технически надзор и да им е извършен първоначален технически преглед. Издадени са заповеди за спиране от

експлоатация на всички нерегистрирани съоръжения и са наложени административнонаказателни санкции на ползвателите им.

2.2.2. Проверка на автомобилни газоснабдителни станции за компресиран природен газ.

В следствие на възникнала авария с автомобилна газоснабдителна станция за компресиран природен газ (АГССКПГ) в гр. Пловдив по заповед на гл. директор на ГД ИДТН са извършени извънредни проверки на такива обекти. При проверката са обхванати 89 АГССКПГ на територията на цялата страна. В резултат на констатираните при проверките несъответствия и пропуски по отношение на изискванията на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ са дадени 131 предписания, съставени са 4 акта за установяване на административни нарушения и са изпратени 33 покани за съставяне и предявяване на АУАН на ползватели на АГССКПГ. За констатирани груби нарушения на нормативноустановените изисквания за безопасна експлоатация са издадени 19 заповеди за спиране от експлоатация на АГССКПГ. Най-често констатираните нарушения са: манометрите, монтирани на газовите съоръжения не са преминали метрологична проверка съгласно Закона за измерванията; не е извършена проверка на изправното действие и настройката на предпазно-отсекателните клапани, монтирани на газовите съоръжения не по-рядко от един път на 12 месеца; не е извършена проверка на изправното действие и настройката на сигнализаторите за природен газ най-малко един път на 12 месеца; не е осигурена и документирана ежегодна проверка на знанията на персонала, обслужващ съоръженията; не е определено със заповед лице с не по-ниско от средно техническо образование, което да представлява предприятието пред органите за технически надзор при извършване на проверки на предприятието или технически прегледи на газовите съоръжения и инсталации; липсва или не се води редовно сменен дневник; липса на производствена инструкция; липса на разработен план за предотвратяване и ликвидиране на аварии; липса на табела със забранителни надписи в съответствие с чл. 318 от наредбата в близост до газоколонката и др.

Най-фрапиращите констатирани случаи на нарушения на изискванията за безопасна експлоатация са експлоатацията на групи от бутилки и съдове, работещи под налягане, без същите да са регистрирани пред орган за технически надзор и без да им е извършен първоначален технически преглед. Експлоатация на газови инсталации в обектите, за чието изграждане няма съгласуван от орган за технически надзор проект. Инсталациите не са регистрирани пред орган за технически надзор и не им е извършван първоначален технически преглед за установяване на годността им за безопасна експлоатация. На АГССКПГ (общо 19), на чиято територия са констатирани такива нарушения, е разпоредено спиране от експлоатация.

При проверка на АГССКПГ в гр. Кюстендил е установено, че физическо лице е извършвало технически прегледи на автомобилни газови уредби (АГУ) от името на лице, което притежава лицензия, издадена от председателя на ДАМТН за осъществяване на такава дейност, без същото да е включено в списъка на персонала на лицензираното лице. Установено е, че са извършени технически прегледи на 14 АГУ на автомобили, собственост на юридическо лице. Разпоредено е спиране от експлоатация

на въпросните автомобили, тъй като извършените прегледи и издадените в резултат ревизионни актове не пораждат правни действия.

2.2.3. Проверка на автомобили, с монтирани автомобилни газови уредби за втечен въгледороден газ или компресиран природен газ.

През м. май 2011 г. в област Благоевград и Кюстендил, съвместно с ОД на МВР – Благоевград и Кюстендил и Областни отдели “Контролна дейност” на ДАИ - Благоевград и Кюстендил са осъществени проверки на автомобили, с монтирани автомобилни газови уредби за втечен въгледороден газ или компресиран природен газ за установяване спазването на изискванията за безопасна експлоатация на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечени въгледородни газове и Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ. По време на проверката са проверени близо 2000 автомобила. В резултат са съставени 285 акта за установяване на административни нарушения на водачите, управлявали автомобили без поставени стикери, удостоверяващи преминат технически преглед или със стикери с изтекъл срок на валидност на прегледа. Като цяло, извода от проверката е, че въпреки значителният брой констатирани нарушения през време на провеждането ѝ, наблюдава се тенденция към увеличаване броят на водачите, които спазват нормативните изисквания за безопасна експлоатация на такива съоръжения в сравнение с предходно проведени такива проверки, което е показателно и за положителният ефект от провеждането на масирани съвместни проверки с други контролни органи.

2.2.4. Проверка на заведения за обществено хранене.

През второто тримесечие на 2011 г. са проведени проверки на заведения за обществено хранене в гр. Мелник и гр. Сандански съвместно с Областно управление ПБС - Благоевград. Проверени са 67 обекта. В резултат на проверката са издадени 30 заповеди за спиране от експлоатация на 47 броя газови уреди. Основни от констатираните нарушения са: използване на газови уреди за втечен въгледороден газ пропан-бутан в помещения под нивото на околния терен, като помещенията не са отговаряли на нормативноустановените изисквания на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечени въгледородни газове за да се допуска разполагане на газови уреди в тях; използване в помещения на газови уреди, които нямат устройство, спиращо притока на газ към горелките им след загасване на пламъка и др. За констатираните нарушения на нормативноустановените изисквания за безопасна експлоатация са изпратени покани за съставяне и предявяване на актове за установени административни нарушения на 30 ползватели на заведения за обществено хранене.

3. Администриране на регулаторни режими

- Проверени са 124 заявители за получаване на лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО или за вписване в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване или преустройство на СПО.

- Извършени са 493 проверки на лица, притежаващи лицензии за осъществяване на технически надзор на СПО или вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП.
- Обезсилени са 18 удостоверения за вписване в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП и лицата са заличени от регистъра; отказано е вписване в регистъра на 16 лица.
- Отнети са 11 лицензии на лица по чл. 34а от ЗТИП и е ограничен обхвата на 5 лицензии.
- Издадени са 187 разрешения за провеждане на курсове за придобиване на правоспособност за упражняване на професии по обслужване на СПО, в които са преминали обучение 2119 души.

4. Надзор на пазара

Наблюдение и/или проверка по надзор на пазара са осъществени на 1935 съоръжения с повишена опасност и машини. Открит по време на експлоатацията му, е стрелови кран, произведен в Корея, пуснат на пазара без маркировка за съответствие. Същият не е имал и ограничител на товароподемността. Представената декларация за съответствие на крана не е била с изискващото се от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините съдържание. Предприети са необходимите действия по надзор на пазара и е разпоредено временно спиране от експлоатация на съоръжението до изясняване на случая.

През м. май и юни 2011 г. в изпълнение на Плана за действие на ДАМТН регионалните отдели на ГД ИДТН извършиха проверка по надзор на пазара на територията на цялата страна на шивашки и млекопреработващи предприятия. Проверени са общо 322 обекта, от които 206 шивашки и 116 млекопреработващи предприятия. При проверката са обхванати 2001 машини и 442 съоръжения с повишена опасност. Най-често констатираните нарушения на нормативноустановените изисквания са: липса на маркировка за съответствие; липса на декларация за съответствие; липса на инструкция за употреба на български език; съставени декларации за съответствие от търговци, а не от производителя на машината или упълномощен негов представител; декларации със съдържание, което не съответства на изискващото се от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините. За констатираните нарушения са изпратени 35 покани за съставяне и предявяване на актове за установяване на административни нарушения. Временно спрени от експлоатация са 57 съоръжения и е изискана техническата им документация. Фрапантни са случаите с парогенератор в шивашко предприятие и парен котел в млекопреработващо предприятие в обл. Плевен. Парогенераторът е произведен в Р Турция и е пуснат в действие без маркировка и декларация за съответствие, както и без да е регистриран пред орган за технически надзор. Сходен е и случая с парния котел – същия е произведен от частно лице и е пуснат в действие без да му бъде извършено оценяване на съответствието и без да е регистриран пред орган за технически надзор.

5. Административнонаказателна дейност

За констатираните нарушения при осъществените технически прегледи и проверки през тримесечието служителите на ГД ИДТН са съставили 749 акта за установяване на административни нарушения. Издадени са 498 наказателни

постановления. Прекратени на основанията по Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) и/или върнати поради съдържащите се в тях пороци, непозволяващи издаването на наказателни постановления, са преписките по 45 акта.

Поради технически неизправности и/или неспазване на нормативноустановените изисквания за безопасна експлоатация са наложени 273 принудителни административни мерки по чл. 49 от ЗТИП и са спряни от експлоатация 315 съоръжения с повишена опасност.

6. Аварии и злополуки

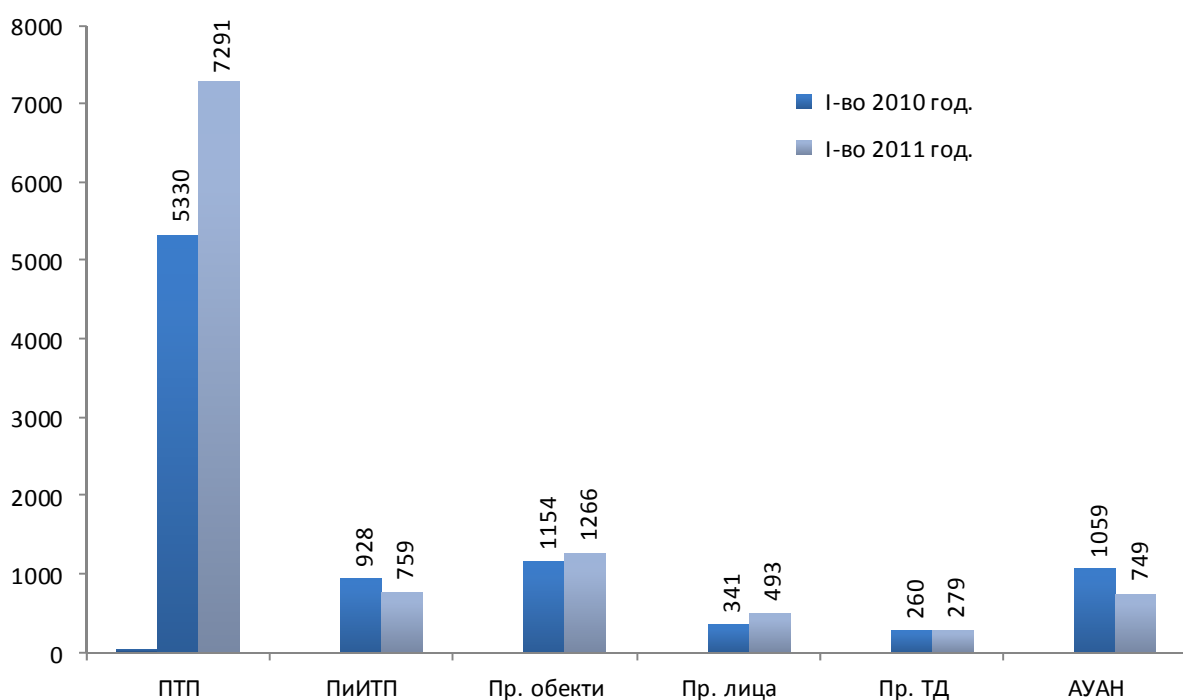
През изминалото полугодие в ГД ИДТН са регистрирани общо 8 аварии със съоръжения с повишена опасност. 2 аварии са възникнали с битови бутилки за втечен въглеродороден газ пропан-бутан, 1 авария е възникнала с газопроводно отклонение от разпределителен газопровод, 1 авария в следствие на пожар в котелно помещение и 4 аварии с асансьори. В следствие на възникналите аварии са нанесени материални щети на 7 обекта, пострадали са 8 души и 1 е загинал. 7 от аварията са възникнали в следствие на технически неизправности на съоръженията, а аварията в котелното помещение е възникнала в следствие на пожар.

7. Други

През изминалото полугодие в изпълнение на Плана за действие на ДАМТН през 2011 г. е съгласуван и приет проект на ПМС за изм. и доп. на Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори – обн., ДВ, бр. 18/2011 г.

Разработен е и проект на Наредба за безопасна експлоатация и технически надзор на въжени линии, който предстои да бъде съгласуван с ръководството на ДАМТН.

Сравнението между постигнатите резултати от осъществените по-важни дейности за първите полугодия на 2010 г. и 2011 г. показва следното:

ПТП – периодични технически прегледи на СПО

ПиИТП – първоначални и извънредни технически прегледи на СПО

Пр. обекти – проверени обекти, в които се експлоатират СПО

Пр. лица – проверени лица, получили лицензия по чл. 34а от ЗТИП или вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от закона

Пр. ТД – проверена и заверена техническа документация по чл. 35 от ЗТИП

АУАН – съставени актове за установено административно нарушение при извършените прегледи и проверки

Като цяло, поставените пред ГД ИДТН задачи са изпълнени съобразно наличния кадрови капацитет и осигурените ресурси. Въпреки усилията за постигане на максимално изпълнение на поставените задачи, налице е частично забавяне на изпълнението на някои от тях. Причините за това се дължат на различни фактори:

- нарастващият брой непланирани мероприятия, в които служителите на главната дирекция трябва да участват – за полугодieto са осъществени 3219 непланирани мероприятия (извънредни проверки, държавни приемателни комисии на строежи, проверки на оператори на предприятия и съоръжения с висок рисков потенциал по чл. 157а, ал.2 от ЗООС, проверки на кандидати за получаване на лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО и на кандидати за вписване в регистъра на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на СПО, изпитни комисии в курсове за придобиване на правоспособност, проверки, организирани от други държавни контролни органи, комисии и др.), за чието изпълнение е вложен значителен ресурс (както човешки, така и финансов);

- значително намаления числен състав на ГД ИДТН, текучеството на кадри и постъпването на работа на служители без професионален опит в сферата на дейност на главната дирекция;

- субективни фактори, като: недобра организация и координация при изпълнение на някои задачи; подценяване от страна на служителите на възложените им задачи и др.

Считаме, че при равномерно осигуряване на необходимите за изпълнението на дейностите на ГД ИДТН финансови средства и ефективно организиране и координиране на изпълнението на поставените задачи до края на годината това частично забавяне в изпълнение може да бъде минимизирано или заличено.